

DE DRUGBEHANDELINGSKAMER

› Rechtbank van eerste aanleg te Gent

Federale Overheidsdienst
Justitie

.be

INLEIDING

Aan de rechtbank van eerste aanleg te Gent loopt momenteel een proefproject met de steun van de minister van Justitie. De drugbehandelingskamer laat toe om beklaagden onder toezicht aan hun drugprobleem te werken.

In deze brochure ontdekt u wie in aanmerking komt voor deze procedure, welke voorwaarden er zijn en hoe de zaak praktisch verloopt. U leest meer over de betrokken partijen, de verschillende stappen en de mogelijke gevolgen afhankelijk van de situatie.

Achteraan de brochure vindt u praktische informatie over de openingsuren en ontdekt u waar u terecht kunt voor meer uitleg.

Fotos: Vermelden foto's FOD Justitie

Wat is de drugbehandelingskamer?

De drugbehandelingskamer is een pilootproject dat met de steun van de minister van Justitie werd opgezet in de rechtbank van eerste aanleg te Gent.

De drugbehandelingskamer is een gespecialiseerde kamer binnen de rechtbank van eerste aanleg die de beklaagde de mogelijkheid geeft om - onder toezicht - aan zijn (of haar) drugprobleem te werken. De duurtijd van de gesuperviseerde drugbehandeling varieert van zes tot twaalf maanden afhankelijk van de inzet en vooruitgang van de beklaagde.

Als het behandelingstraject succesvol verloopt, zal daar bij het eindvonnis rekening mee worden gehouden. Als het traject niet wordt gevolgd, zal er onmiddellijk worden overgegaan tot het eindvonnis.

Welke voorwaarden zijn er?

- › De beklaagde moet de feiten die hem worden ten laste gelegd, erkennen. Het is niet noodzakelijk dat de juridische kwalificatie wordt aanvaard.
- › De beklaagde moet erkennen dat er een drugproblematiek (legaal of illegaal) aanwezig is en bereid zijn eraan te werken.
- › Alle feiten die tot de bevoegdheid van de correctionele rechtbank behoren, komen in aanmerking zolang ze druggerelateerd zijn. Dit wil zeggen dat de criminele feiten zich niet zouden hebben voorgedaan zonder de aanwezigheid van een drugproblematiek. Met andere woorden, van zodra de feiten (zoals diefstallen en handel in verdovende middelen) voornamelijk gericht zijn op winstbejag, komt de zaak niet in aanmerking.

- › De (aangehouden) beklaagde mag niet onder de bevoegdheid van de strafuitvoeringsrechtbank vallen.
- › In principe moet de beklaagde zich in de mogelijkheid bevinden om gunstmaatregelen van de rechtbank te verkrijgen (door de wet op het uitstel, de opschorting en probatie of artikel 9 van de drugwet).

Hoe komt een zaak voor de DBK ?

Via de Procureur des Konings

De parketmagistraat kan een beklaagde rechtstreeks dagvaarden voor de DBK als hij (of zij) oordeelt dat de beklaagde voldoet aan de toelatingsvoorwaarden én dat een effectieve bestraffing (méér dan de eventuele voorhechtenis) niet noodzakelijk is, gelet op de aard van de feiten. Die beslissing is gebaseerd op de gegevens van het strafdossier, inclusief de verslagen van de justitieassistent over lopende probatiemaatregelen of onder de vorm van een maatschappelijke enquête of beknopt voorlichtingsverslag.

Het spreekt voor zich dat de parketmagistraat nog altijd volledig onafhankelijk oordeelt over de meest aangewezen aanpak.

Via de beklaagde zelf

De beklaagde kan verzoeken om te mogen verschijnen voor de DBK als hij werd gedagvaard voor een normale correctionele kamer en zelf vindt dat hij voldoet aan de toelatingsvoorwaarden.

De rechter zal, na advies van het Openbaar Ministerie, onderzoeken - desnoods na het bevelen van een beknopt voorlichtingsverslag - of er al dan niet voldaan is aan de toelatingsvoorwaarden.

Als dat zo is, zal de rechter – afhankelijk van de omstandigheden - verzoeken dat de beklaagde vrijwillig verschijnt voor de eerste mogelijke zitting van de DBK of opdracht geven aan het Openbaar Ministerie om de beklaagde te herdagen voor de DBK.

Hoe is de drugbehandelingskamer georganiseerd?

Actoren

De drugbehandelingskamer bestaat uit een voorzitter, een parketmagistraat en een griffier die elk gespecialiseerd zijn in de drugmaterie.

Daarnaast zijn op de zitting twee zogenaamde 'liaisons' aanwezig die behoren tot de hulpverlening en die een onafhankelijke positie innemen ten opzichte van de rechtbank. Dit wil zeggen dat er geen inhoudelijke gegevens verstrekt worden door de liaison aan de rechtbank, zodanig dat de beklaagde in alle vrijheid met de liaison kan overleggen. Zij werden geselecteerd op basis van hun kennis van zowel de drugproblematiek zelf als het hulpverleningsaanbod. Zij zullen de beklaagde bijstaan en ondersteunen in de aanpak van zijn problematiek.

Het is aangewezen dat de beklaagde zich laat bijstaan door een advocaat. Ook binnen de balie werd het nodige gedaan om te zorgen voor een gespecialiseerde opleiding van de advocaat in de drugmaterie en de werking van de drugbehandelingskamer.

Er werd voorzien in een permanentie van (gespecialiseerde) juridische tweedelijnsbijstand (de zogenaamde "pro deo"-advocaten) op de zitting van de drugbehandelingskamer. Zij zijn iedere zitting aanwezig van 9 u. tot 10 u. Onvermogene beklaagden kunnen een beroep op hen doen.

Zittingen

De drugbehandelingskamer zetelt elke donderdag en bij uitzondering op dinsdag in zaal 1.4 van het gerechtsgebouw gelegen aan de Opgeëistenlaan 401 in Gent.

Van 9.00 uur tot 9.30 uur worden de vonnissen uitgesproken en worden de zaken behandeld die voor eindzitting werden gesteld. Van 9.30 u. tot 10.30 u. worden de nieuwe zaken behandeld; van 10.30 u. tot 11.30 u. de oriënteringen en van 11.30 u. tot 12.30 u. de opvolgingen.

Hoe verloopt een dossier voor de DBK?

De inleidingszitting

Wanneer een zaak wordt ingeleid voor de DBK, zal de voorzitter de identiteit van de beklaagde controleren en nagaan of de feiten en/of hun juridische kwalificatie worden betwist. Daarna wordt het woord gegeven aan de eventueel aanwezige burgerlijke partij. Hierop vraagt de voorzitter aan de beklaagde of hij bepaalde punten betwist.

Het Openbaar Ministerie geeft een uiteenzetting van de feiten en licht de beklaagde in over de strafmaat die rust op wat hem ten laste wordt gelegd.

Hierna bespreekt de voorzitter de zaak uitvoerig met de beklaagde. Als de beklaagde bereid blijkt om zich te laten begeleiden, zal hij de mogelijkheid verkrijgen om kennis te maken met de liaison van de hulpverlening. Deze medewerker zal hem verder begeleiden en bijstaan in de zoektocht naar een gepaste hulpverlening op alle levensdomeinen. Als er een burgerlijke partij is aangemeld, zal de voorzitter verwachten dat de beklaagde zich ook voor hen engageert.

Ook als de beklaagde vindt dat hij zelf al stappen heeft gezet, zal het contact met de liason van de hulpverlening doorgaan. Samen kunnen zij die inspanningen bespreken.

Uiteindelijk wordt de zaak na twee weken opnieuw geëvalueerd.

De oriënteringszitting

Deze vindt plaats na de inleidingen. Om die reden worden de beklaagden van de oriëntatiezitting verzocht om om 10.30 u. te verschijnen.

Op deze zitting wordt verwacht van de beklaagde dat hij een behandelingstraject neerlegt, dat toelicht en de nodige bewijsstukken aanlevert.

Alle actoren (beklaagde, voorzitter, Openbaar Ministerie, advocaat) zullen het behandelingstraject bespreken. Als er technische vragen (bijv. over de duurtijd van een bepaald programma) zijn, kan de liaison dit verduidelijken.

Als het voorstel van traject niet wordt aanvaard, zal de beklaagde de mogelijkheid krijgen om aanpassingen te maken. Wenst hij dit niet te doen, dan kan de voorzitter overgegaan tot de eindzitting (zie verder).

Als het wel wordt aanvaard, zal de rechtbank de beklaagde verder opvolgen. Bovendien moet de beklaagde op de opvolgzittingen al zijn engagementen kunnen staven met de nodige documenten.

De zaak wordt twee weken later verder gezet met het oog op het organiseren van een opvolgzitting.

De opvolgzitting

Deze vindt plaats na de oriëntatiezitting. Vandaar dat de beklaagden worden verzocht om om 11.30 u. te verschijnen.

Op de opvolgzitting moet de beklaagde bewijzen dat hij het behandelingstraject naleeft (met attesten van aanwezigheid, urinecontrole, attesten van inschrijving bij de VDAB, opleidingen, interimkantoren, budgetbeheer, afbetalingen aan de burgerlijke partijen, ...).

Afhankelijk van de medewerking van de beklaagde wordt de zaak op kortere of langere termijn verder gezet. Soms zijn er bijstellingen nodig, bijvoorbeeld door van ambulante naar residentiële hulpverlening over te gaan of vice versa. In bepaalde gevallen zal het traject een nieuwe oriëntatie nodig hebben.

De eindzitting

Er zijn twee zaken die aanleiding kunnen geven tot de eindzitting: een uitstekend verloop van het behandeltraject of een manifeste onwil om het behandeltraject te volgen.

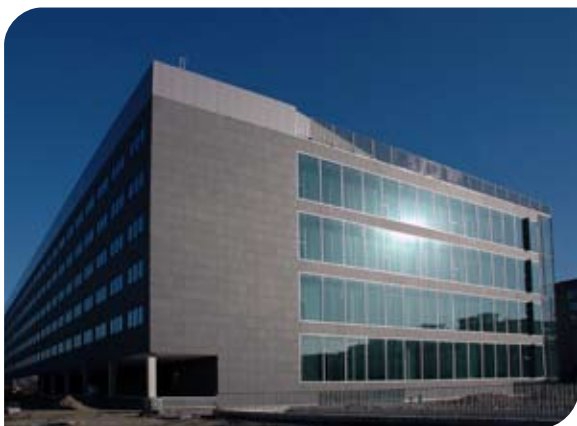
Als de beklaagde het behandeltraject strikt volgt en er merkbaar een goede evolutie is, kan de rechter - na overleg met het Openbaar Ministerie, de verdediging en de beklaagde - beslissen om de zaak voor eindbehandeling te plaatsen en dit uiterlijk na 12 maanden, terwijl het traject binnen de hulpverlening mogelijk nog gaande is.

Als de beklaagde faalt om het behandeltraject te volgen en er duidelijk geen wil aanwezig is om zich te schikken naar de besproken voorwaarden, kan de rechter - na overleg met het Openbaar Ministerie, de verdediging en de beklaagde - beslissen om de zaak voor eindbehandeling te plaatsen.

Er zijn twee absolute breekpunten: oneerlijkheid en een manifeste onwil van de beklaagde om het door hem opgestelde en door de rechtbank goedgekeurde behandeltraject uit te voeren.

In geval van eindzitting zal de burgerlijke partij opnieuw een uitnodiging ontvangen om op de zitting te verschijnen.

Op de eindzitting wordt de zaak ten gronde behandeld. Hierbij krijgt de burgerlijke partij het woord om de burgerlijke vordering uiteen te zetten. Daarna krijgt het Openbaar Ministerie het woord om een concrete straf te vorderen. Als laatste komen de verdediging en de beklaagde aan het woord. Hierop zal de rechter de zaak in beraad nemen en een datum meedelen waarop een uitspraak zal volgen.

Openingsuren

De drugbehandelingskamer zetelt elke donderdag en bij uitzondering op dinsdag in zaal 1.4 van het gerechtsgebouw gelegen aan de Opgeëistenlaan 401 in Gent.

9.30 u. tot 10.30 u.: nieuwe zaken

10.30 u. tot 11.30 u.: oriënteringen

11.30 u. tot 12.30 u.: de opvolgingen

Wenst u meer informatie?

Rechtbank van eerste aanleg te Gent

Secretariaat van de voorzitter
Opgeëistenlaan 401/A
9000 GENT
Tel. 09 234 48 18

Dienst Slachtofferonthaal van het parket

Opgeëistenlaan 401/A
9000 Gent
Tel. 09 234 40 11
Fax 09 234 43 02

Informatieambtenaar van de FOD Justitie

FOD Justitie

Dienst Communicatie en Documentatie

Cel Communicatie en Informatie aan de burger

Waterloolaan 115 – 1000 Brussel

Fax 02 542 70 39

E-mail info@just.fgov.be

Tel. 02 542 69 10 - NL

Tel. 02 542 69 78 - FR

Tel. 02 542 66 97 – FR

www.just.fgov.be

Dienst Communicatie en Documentatie
Waterloolaan 115
1000 Brussel
Tel: 02 542 65 11
www.just.fgov.be